

ELŐFIZETÉSI ÁRA :
Egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt.
Egyes szám 16 kr.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA ÉS KIADÓHIVATAL :
Nagyvárad, Uri-utca 5. sz.
LANG JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJA.

KAPHATÓ :
Kiss Dávid, Kutasi D., Panker Dániel és Sonnenwirth I.
kereskedésében.

MÁRKUS EMILIA.

Látod a mi templomunkat?
Ócska, szurdok, rozoga;
Szégyenkezve vezettünk csak
Dicső papnő, mi oda.
A művészet palotáját
Érdemelné ihleted;
A fabódé zúgó tapsát
Adhatjuk csak mi neked...

Hát hisz e fabódé miatt
Van minálunk harc, tusa;
Mikor épül immár kőből:
Szinészek Olympusa?
Napjainkban, lapjainkban
Zengte ezt czikk, tárcza, sok;
Bár csak addig maradnál itt
Míg ezt mind el olvasod!

Száz vezérczikk, ezer tárcza,
Tenger tinta, hjába mind!
Áll az átkos boszorkány vár,
Áll a bódé s meg nem ing.
Ám eleven vezérczikkül
Jöttél hozzánk te magad:
Holt betünél hatalmasabb
Élő, gyújtó, láng szavad!

Hirdeti a kulturának
Égi fényét a szemed;
Szavaidtól szállva szállnak
A maradi szellemek;
Átvarázslod a fabódét
Pazar fényü csarnokká,
Ugy resteljük ezt a kunyhót,
Nem is türjük már soká!

S ha fogadtuk restelkedve
Ezt az ég áldotta nőt:
Adja isten, viszontlássuk
Falaink közt mielőbb!
De már akkor fennen álljon
A művészet temploma:
S szemünkben is, mint szemében
Akkor éghet büszke fényben
A Géniusz csillaga!

KÁNIKULÁBAN.

— Ugy-e sokat haladt Nagyvárad, mióta itt nem jártál?

— Sokat, nagyon sokat haladt; de nekem mégis olyan üresek az utcák.

— Hogy-hogy?

— Hát csak azért; mert most nem látok sehol gesztenye sütőket.

IRODALOM.

— Sipos Orbán könyve. —

Sipos Orbán bátyánknak száz keze van. Egyikkel a pipát szorítja, másikkal a kályhát tapasztja, harmadikkal a tintát kavargatja, negyedikkel fur, ötödikkal farag, emezzel ír, amazal meg az oláhokat baraczkolja; szóval ezer mester.

Nem ezermester, hanem atyamester! A nagyváradai írók is őt választották generálisuknak. Hozzá szaladnak tanácsért; tudományért, lelkesedésért és magyar dohányért.

Mert magyar ő testestől lelkestől; zsinóros a lelke, arany paszomántos a szive és hazafias szittya sóhajokat bocsát a tajték pipán keresztül Hadúrhoz.

Most pedig egy könyvet ad ki, melynek címe «*Biharvármegye*» lesz.

Nem láttuk a kéziratot, nem tudjuk a mű tartalmát, de az ő valóságos belső titkos tanácsosa Szemes Imje segéd tanfelügyelő annyit már elárult, hogy: «kéjem szépen negyszejű egy munka lesz az!»

El is hisszük, hogy negyszejű lesz; mejt a mihez Sipos Orbán az ő vas majkával neki fog, az sikejül.»

Ebben a munkában úgy halljuk buzditja a magyar asszonyokat, hogy gólya pecsenyét egyenek és dupla márcziusi sört igyanak reá; ennek a következése azután az lesz, hogy párosával születnek a magyar ikrek és tíz év múlva kedvezőbb lesz a népszámlálás.

A könyvet kíváncsian lesik úgy az irodalom barátok; mint a cinikusok, muzsikusak és statisztikusok.

Ára egy forint; de tizet is megér.

A MARADÉK.

— Ha nagysádnak nem tetszik ez a szövet; szolgálhatok talán valami *maradékkal*?

— Uram. Ne sértegessen; én még leány vagyok.

A KAPUFÉLFÁRÓL.

I.

Itt e hasban két szopó, kámora és patlás minten óram

Kiató.

Tessik pelim kerilni.

II.

Ezen háznál *koszosok* fel'ogadtatnak.

ÁLLAMFÉRFIAK TALÁLKOZÁSA.

— A «Szabadság» 199. számából szóról-szóra. —

«Sal Ferencs a berlini főpolgármesternél. Nagyvárad sz. kir. város polgármestere a német birodalom fővárosában való tartózkodása alatt meglátogatta a berlini főpolgármestert. A berlini főpolgármestert meglepte, hogy Sal Ferencz oly korrektül beszél németül és a rendkívül barátságos búcsúzás alkalmával azon nézetének adott kifejezést, hogy az osztrák-magyar monarchia és a német birodalom között fennálló szövetség a két államnépeit oly szorosán kapcsolta egymáshoz, hogy német részen boldognak érzik magukat, hogy oly kedves jó barátai vannak a magyarokban. A polgármester természetesen sietett a bókot visszaadni. A látogatás után a főpolgármester megmutogatta magyar kollegájának a Spree-parti Páris nevezetességeit.»

REND.

— Lassu Mátyás városi lovas-hajdú nyájaskodásai a vízben. —

Tyhüh a ki áldója van ennek a meleg üdőnek, fel-fortyan bennem a víz meg az érzis.

A nap súpára mán nem melegit, hanem perzsel.

Hüvösre meg vízbe kívánkozik mindenki; de még mi ott lubuczkolunk az Keres folyam hullámajiba; addig a sok bétörő toroncz a czáraz feődön garázdalkodik.

Hanem hát kifogtunk rajta; mir mer hogy mán bontattya a város a *Sdrajvits*-házat, a kibe a *Zonynyewír* zsidó bótyta vót.

No most tudom, hogy nem törnek bé oda mir mer, hogy feődig lerombojják.

Pedég hej be oda kaptak a haramiják egy üdőbe; mikor ki nem ismertük a fortíjokat.

De bezzeg van most nyugalom meg csend; mir mer, hogy nagy az erély meg az tapéntat.

Azir még is törtint a mult héten egy kis furcsa eset.

Igen bijony! Még pég közszemérem elleni botrány.

A dolog úgy esett meg, hogy ott járkáltam ott motoszkáltam a *Tromonádon*, ecczer csak megvellan előttem egy fehér cseléd.

Üm, be foghegyre való az eszemadta!

Közelebb megyek, szemlélem a hátrányát; elibe kerülök, hogy guszttájjam az előnyeit.

Hát uram fia akkor látom a gájszt lámpa finyinél, *hogy nem jány a, hanem ember!*

Nosza én is megrimültem, hanem csakhamar fel-ocsudtam oszt rákijátok hogy: hó megájj! Ki vagy? Hogy hénak? A szoknyába bujt ember megrimült a szigoru szótól oszt futni akart; de én utánna vágattam a *Frajla* csacsin, oszt fülön cséptem.

Hogy hinak? mondok neki; mire ő aszt válaszolja, hogy *Kindle* Jóska.

No ha *Kindle* Jóska vagy, akkor gyere az kapitányságho.

De ő sehogyse akart; hanem én lánczra vertem, azután oda kötöttem a harezi paripám farkáho és bévittem a feőkapitányságho.

Ott aztán *Gyerő* ur elibe állítottam a szoknyás fir-

fit: mire *Gyerő* ur megparancsolta, hogy vessem le rula a szoknyát.

No erre osztán elfogott a szemérem engem is, meg a szeginy *Kindlét* is; ki asztat mondá, hogy nagyon csiklandós.

De mit vót mit tenni a parancsolat csak parancsolat, leczibáltam rula a viganót; a mikor is kisült, hogy csakugyan firfi ő.

Hát hogy teszel ilyen istentelensíget kérdi tüle *Gyerő* ur; mire szegény *Kindle* mily megilletődissel aszt válaszolá, hogy a majiszterné asszony őtöztette fel, a czilbúl, hogy leselkedjik az urára, a ki kaczerkondi szokott a tromonádon.

A mán más, mondá nagy bölcsen *Gyerő* alkape-tány ur; akkor meheccz!

Szeginy ember erre a kijelentisre olyat rugott akárcsak a *Frajla* csacsi, mikor zabot uzsonyázik.

Pedég nem jobb lett vóna neki a hüvösön maradni; mikor nagy a melegség?

Jobb lett vóna bija!

Lám én is megyek megest a vízbe; lehütöm a paripámat és megfüröztöm az paradicsomi uniformist.

KLÁRIKA.

Isztenem! Isztenem! Méd ilyen jól sohasze tötöttem a vatációt. A mamával füjdön vótunk edész nyáron, méd pedig *Tonyájon*; nem vágytam én szem ide, szem oda; eléd vót netem a *szósztó*.

Vót davallér eléd; Debjeczenből jöttet a díjátot, *Almozdru* a tatonatisztet; ott vót *Jujicztay* Átosz bácsi; ed szó mint száz eldanolhattam, hogy: tanálot én szejtöt, minden ujomja tettöt.

Czat az a tár, hod valamenni tőszvényesz vót. Gyötöjte őtet a podedja, med a czúz.

Hej Isztenem, be hamaj isz összeesznet ezet a mai fujataj embejet; olyanot: mint a habkók.

Nem isz dondolot én a féjhe menetejle; hiszen méd van időm jádondolni; hanem azéjt taczéjtodot iden bizon!

Czat az baj, hod idesztova elmulit a vatáció.

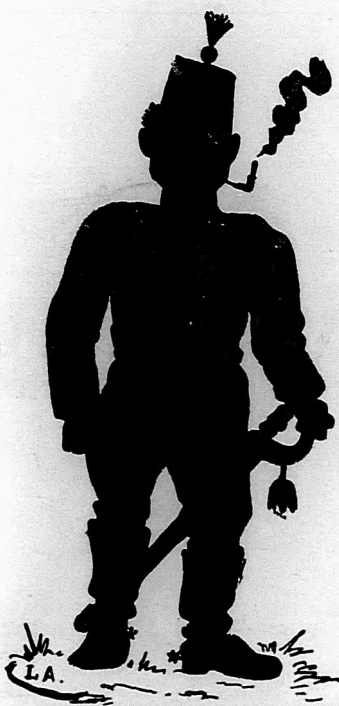
Oh hod a mentő csapjon bele abba felsőbb leányisztolába; iszmét tinyilit az ajtaja; ujra hull a szetunda; mint a czillad.

Node szebaj addid mulasszunk, vidadjunt.

Hajahaj! Czuhahaj!

HATVÁGÁS.

— Neki ereszti káplár úr Bordás. —

Sérnak, rénak az váradi leányok; mer el kellett masérozni az huszár-ságnak Tápéra a követ-tétel czéljából.

Csak egynéhány top-rongyos baka maratt itt-honn a szakácsnék végasztalására. De bezzeg a takaros szobaczcizák keseregnek és könyveznek; némelyik úgy zokog, mint a sarkantyú taréja.

Dehát nem tehetünk rulla; a huszárnak muszáj menni, ha szól a réztrombita, meg a befél.

Nem is tudom, hogy minek kell itt lenni nekünk Tápén, hiszen a követtétel miatt nincsen zavargás; ha csak azér

nem, hogy kevés a kormány szavazatytya, oszt huszonkét esztendő mulva többséget ohajt ebbe a kerületbe.

Incselkedünk is a piros pozsgás menyecskékel, mert mindig berájcsaffba van a czüg; a mikor trombitálnak, rögtön elkezdődik az atak, sőt nyihanyiha komandószó nélkül is vértusoskodunk a vászoncselédek körül.

Szép élet is a katona élet, de nem a bakkancsban, hanem a veres nadrágban, meg a sarkantyus csizmában.

Hej, azt a rubintos csellagát ennek a velágnak; csak huszár is a huszár; nem hejába csillog-villog reá a lyányok szeme világa.

Ácsi baka, mikor a lú nyerit!

A FÉLIX-FÜRDŐBŐL.

*Meleg a víz,
Meleg a lég;
Itt a Peczén
Soha sincs jég.
Sok magyar és
Sok tót embert
Víz alá nyom
Bibó Lambert.
Zakatolás,
Sürgés, forgás,
Ömlik, buzog
A gyógyforrás;
A ki béna,
A ki sánta,
A kit gyötör
Csúz és nátha
Mind ide jön
S megnő hája,
Nem nyilalík
A bokája
És a ki ma
Széltől feldül,
Holnap után
Tánczra perdül.
Láttam is itt
Sok fiatal,
Hogy itta e
Büvös italt;
Sőt Bachus, ha
Ide jönnel
Magad is el-
Rökönyödnél
És epedve
Sohajtoznál,
Hogy ez a víz
Fobb a bornál.*

Fuxin.

CSODABOGÁR.

FOLYAMODVÁNY!

Az aradi szintársulat igazgatóságához.

Nagyméltóságu és Kegyelmes uram!

Mélyen meghajolva állok a nagy méltósága és kegyelmes uram előtt!

mint szegény származásu egyén kegyelméért, esdélve Bátorokodom felkérni a nagyméltóságu szinigazgató urat, hogy nekem nagy hajlamom volna a színészethez. És, e miat Bátorokodom felkérni a Nagyméltóságot és kegyelmébe venni Életkorom 17 év. iskoláimat vagyis osztályaimat Biharmegye Sarkad községbe, végezvén mialatt osztályaimat elég sikerrel végezvén tanítóimnak szeretetét és leghüb ragaszkodásait kiérdemeltem és azon iparkodom hogy a nagyméltóságu és kegyelmes uram és a társulat tagjai szeretetét ép úgy kiérdemeljem mint a tanítóim szeretetét, hogy ha a Nagy méltóságu és kegyelmes

uram becses pártfogását megnyerem, s ha már színésznek nem venne fel ugy legalább komikusnak alkalmazzon.

Megjegyzem, hogy kissé sántha és nagy mértékben siket vagyok; ennél fogva a Sugó urra nem számítok.

Kérésem megújítva
maradok Térd álva és kéz csókolva
legalázatosab szolgája

Kalász István.

Lakásom a Porondon 174 sz. alatt.

A FABÓDÉBÓL.

Felemelt helyárok és felemelkedett hőfok mellett lépett fel a rozoga fabódében *Loreley Emilia* mesebeli hosszú szőke szép hajába burkolózva.

És azt csodáljuk, hogy a figyelmes igazgatóság, mely azért tartja Márkus Emiliát nagy művésznőnek; mert szerepeit a *legjobb és legnagyobb toilettékben* játsza el, ki nem írta azt is, hogy a nemzeti színház kiváló művésznője a *leghosszabb szőke frizurával* fog felépni.

Hány borbély jött volna el akkor a színházba!

*

Csodálatos, hogy a közönség mégsem a ruhákra figyelt, hanem az arcra, a művészetre. Francillon egy élő vezérczikk a házasságközvetítők és a modern házasságok ellen, morálja pedig az, hogy «A ki a színésznőknek kurizál, az ne vegyen feleséget.» Dumas csak azt felejtette el, hogy manapság nem is feleséget csak hozományt vesznek el az emberek.

Egyebekben pedig Rosalie Michu, Franczillon férjének kedvese egy szép színésznő, a kiért az egész csetepaté történik; indokolva van tehát, hogy miért ment ki dühösen az előadásról társulatunk egyik szép nőtagja szörnyen méltatlankodva:

— Hát azért jön Márkus Emilia Budapestről hozzánk, hogy azt a néhány szál udvarlónkat is végképp elrettentse tőlünk. No ez már mégis borzasztó!

*

Thália szabadságon levő papjai is visszazsálingóztak már mind. A bájos *Somlóiné* Ausebből férjével a a poetaszínésszel, *Bódy* Jancsi a kispesti Krózus Kis-

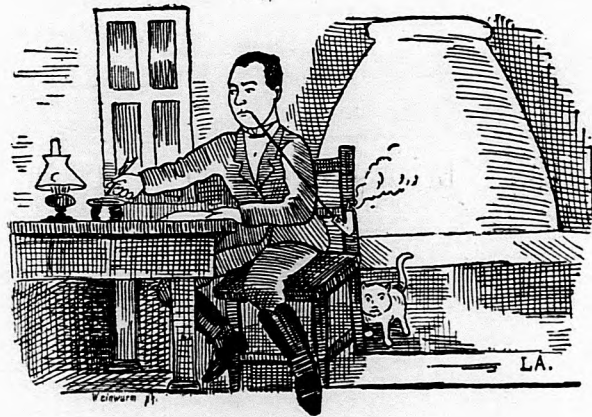
pestről. *Haraszi* Hermin a fiatal asszonyok legszebb mintaképe Esztergomból. Itthon vannak már mind. Vagyis együtt van minden, a mi egy jó színházhoz szükséges, csak közönség az nincs. De hát az is megjön talán októberben, mikor a színészek már Aradon lesznek.

Most az énekesnők mentek szabadságra, *Pósfay* Ella Kolozsvárra, *Margó* Zelma pedig Budapestre, csak a kis *Kézdy* Juliska maradt itt, hogy legyen mit bámulni a közönségnek felvonásközök alatt is.

Egyébiránt a szép Juliska e héten egy premiéren igen szép sikerrel lépett fel. Egy korteskedő asszonyt játszott az «Asszony nem számít» című micsodában, és meghódította a földszinten levő összes választópolgárokat. Azt rebesgetik, hogy *Papszász* Károly is ott volt az előadáson, és bus képpel jegyezte meg: no ha mégegyszer fellépek valahol, képviselőnek, akkor Kézdy Juliskával daloltatom el a programmbeszédemet.

Akkor aztán győzelmem több mint bizonyos.

VIDÉKI LEVÉL.

Toplicza-Káránd, 1892. aug. 18-án

Tisztelt Szerkesztő ur!

Nagy dologra készül községünk előljárósága; ugyanis egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a közlegetőlőről kiirtatja a muszkatöviset, ha erre nézve a külügyminiszteriumtól felhatalmazást nyer a főbíró ur; mert a világeért sem akarnánk a gyilkos növény kivágása által felidézni a muszka kormány haragját és az európai háborut.

Azt is tudatom, hogy itt már javában folynak a korteskedések. A beéli körjegyző választás tárgyában; a helyettes főszolgabíró ur a multkor is ugy képen kapacitálta a t. kárándi törvénybíró, hogy nyomban kiesett annak két alkotmányos érzelmű zápfoga.

A milyen nagy e miatt az elcsüggedés, ép olyan nagy az öröm arra a hirre, hogy a minisztérium községünkben is felszándékozik állítani az időjelző állomást.

Már előre is történtek légtüneti megfigyelések; így többek közt *Lupuj Nucz* birkapásztör értelmese szamarának némaságából arra következtetünk, hogy az eső nem fog esni mindaddig míg a nagyfültű állat nem kiabál.

A községi csürhész *Bodri* nevű kutyája sem hengerzőzik; ennél fogva ezen Barom Méter magaviselete is száraz időjárást jelent; egyedül csak *Lucskos* Rebékben, a summár feleségében van még egy kis bizodalunk, kinek a tyukszeme nyilalik és folyton azt kiabálja, hogy özönvíz lesz.

Szóval haladunk és épül Toplicza-Káránd.

Jövőre többet!

Tisztelettel

Görcsös Zsigmond, r. l.

RENDELET.

— Kiadja a cséffai járás szolgabirája. —

Elmult ógusztus tizenöt;
Azt a kutyafátokat;
Tél középtől mostanáig
Türtem is nektek sokat.
Kirágtatók a csemetét,
Karálabét, káposztát;
Ugy ettétek a palántot,
Miként a pap az ostyát.
De vége van a tréfának,
Cséffáról most fussatok;
Mert baj lesz ha a kezembe
Egy nagy puskát felkapok.
Ugy jártok, mint Tamásiban
Ama gonosz lázadó,
Bőrötöket átyukasztják
A srétek és a golyók.
Nincs kegyelem, nincsen pardon,
Hitvány nyulak vesszettek;
Fegyveremtől sokan lesztek
Árvák és bús özvegyek.
Mert ezután a krumpli közt
Járok kelek én sokat
S közületek minden héten
Ellövöm a bakkokat.

NEM FÉLTÉKENY.

— Kedves barátom figyelmeztetek, hogy míg te itt az irodában körmölsz, addig a feleséged egy főhadnaggyal sétálgat és azt szereti.

— Bolond beszéd! Hogy szeretné, mikor engem se szeret?

A szerkesztő postája.

Zóna. Azt kérde ön, hogy mi lesz, ha kolera lesz. Akkor bizony furcsa dolog lesz; különösen a vasúton, hol hering módjára összehérsékelik a pasasérokát; hanem ne féljen, azért nem történik semmi baj, mert desinficiálják és besózzák az utasokat. — **H. L.** (Budapest.) Megkaptuk és küldjük vissza a mai postával. — **R. P.** Nem ismerjük, híret sem hallottuk; nekünk nem volt munkatársunk soha. — **Kemény legény.** Bizony a toll nagyon is puha; nem kérünk a folytatásból. — **Sugó.** Gyengén szelel. — **G. S.** Szó sincs róla, nevezetes ember, de még sem oly nevezetes, hogy folytonosan csak róla írjunk — **Kuvik.** Jól peng, jól cseng; a jövő héten helyet szoritunk neki. — **Pufi.** Vasúton is megteheti azt az útat és bizony kellemesebb lesz az ősszel, mint ebben a melegben. — **Trilógia.** Jól versel, jól is csattan, de az illetőket nincs miért csipkedni, de meg annyira nem ismerik őket sem itt, sem a megyében. Magán körben — elismerjük — jót nevetnének rajta, de mi nem használhatjuk. — **F. I.** A küldeményt pénteken, lapunk zártakor kaptuk. Kissé hosszasan is van megírva. Máskor rövidet és csattanókat kérünk. Üdvözet! — **Lantos.** Dehogy baj! Azért hogy atyafi kiadtuk a mai számban a szigorú *rendeletet*; érti ő a tréfát.

Felelős szerkesztő: LOVASSY ANDOR.

Társszerkesztő: FEHÉR DEZSŐ.

Kiadótulajdonos: LANG JÓZSEF.

A kiadóhivatal üzenete.

Hátralékos előfizetűinket tisztelettel fölkerjük, hogy az előfizetési illetéket a küldött postatalvány felhasználásával mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

SZENSZKY M.

férfi-szabó terme

Nagyváradon, Olaszi, Bémer-tér, Karaguj-ház, I. em.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

Hunt & Winterbotham

londoni gyárosok legújabb divatú őszi és téli angolszövekek küldeménye, dús választékban, a napokban megérkezik.

A nyári saisonról visszamaradt szöveteket **gyári áron alól** bocsájtom a nagyérdemű közönség rendelkezésére. A szabásokat a legújabb divat szerint személyesen végzem, s műhelyemben saját felügyeletem alatt dolgoztatok. Mintákat úgy helyben, mint vidékre szívesen küldök.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

teljes tisztelettel

Szenszky M.

LEGOLCSÓBB NAPILAP

az **IVÁNYI ÖDÖN** kitünő szerkesztésében mindennap, még vasárnap után, hétfőn is megjelenő

„NAGYVÁRAD”,

oly változatos tartalommal, hogy még a fővárosi lapokat is megelőzi.

Mutatványszámokat kívánatra egy hétig díjmentesen küld a kiadóhivatal.

A közkedvelt lap előfizetési ára:

Szétküldéssel		Szétküldés nélkül	
Egész évre	10 frt — kr.	Egész évre	8 frt — kr.
Fél évre	5 frt — kr.	Fél évre	4 frt — kr.
Negyed évre	2 frt 50 kr.	Negyed évre	2 frt — kr.
Egy óra	1 frt — kr.	Egy óra	— frt 80 kr.

Megrendelhető e lap kiadóhivatalában, Nagyvárad, Olaszi, Úri-utca 702. sz. **LANG JÓZSEF** nyomdája.

Dupla márcsiusi Dreher-sör.

A nagyváradai korzón épült

palotaszzerű RIMANÓCZY-fürdő épületében nagy kényelemmel, **villanyvilágítással** és eleganciával berendezett

sör- és kávéházat

nyitottam.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni bátorkodom, egyúttal tisztelettel jelentem, hogy **kitünő ételek és italok** pontos kiszolgálásáról gondoskodtam.

Helyiségeimben **38 különböző lap** olvasható, közöttük aradi, debreczeni, kolozsvári és szegedi hírlapok.

Minden törekvésem oda irányul, hogy az **intelligens** közönség teljes megelégedését kinyernem sikerüljön.

Azon reményben, hogy igyekezetem kellő méltánlyással fog találkozni, tisztelettel kérem a nagybecsű támogatást.

WALTER M. ANTAL.

Világos kőbányai Dreher-sör.

Abonensek előnyben részesülnek

Kitünő borok.

Cognac-quint-kivonat.

Védjegy a cognac-quint-kivonat számára.

Kitünő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a valódi francia cognacól semmiben sem különbözik, ajánlom e **jónak bizonyult** különlegességét.

Ára egy kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. é. Készítési utasítás ingyen mellékeltek. **Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.**

Spiritusz megtakarítás

Lehető el felülmulhatatlan **pálinka-erősítő-kivonatom** által; ez az italoknak kellemes, erőteljes ízét ad és csakis nálam kapható. Ára kilonként 3 frt 50 kr. (600—1000 literre) használati utasítással együtt.

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi **essenciámat, rum, szilvapálinka, törköly, fűkeserű**, valamint a létező **likörök, szeszitalok, ecet és borecset** készítésére felülmulhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Árjegyzék ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezeséget vállalom.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP,

essenzia-különleges-égek gyára Prágában.

(Tisztos képviselők kerestetnek.)